

Sygn. akt VI Ka 468/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Barbara Żukowska (spr.)

Sędziowie SO Andrzej Tekieli

SO Andrzej Wieja

Protokolant Anna Potaczek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Lesława Kwapiszewskiego

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2013 r.

sprawy **T. D.**

oskarżonego z art. 52 pkt 5 ustawy prawo łowieckie i inne

z powodu apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubaniu

z dnia 20 czerwca 2013 r. sygn. akt II K 507/12

uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego T. D. i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Lubaniu do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VIKa 468/13

UZASADNIENIE

T. D. został oskarżony o to, że:

w dniu 14 stycznia 2012r. podczas polowania zbiorowego – dewizowego zorganizowanego dla myśliwych z Norwegii, na terenie obwodu łowieckiego nr (...)w gminie B., pełniąc funkcję Prezesa Koła (...)w L.świadomie dopuścił się przekroczenia zatwierdzonego planu łowieckiego dla obwodu łowieckiego nr (...) dzierżawionego przez Koło (...)o 11 sztuk saren, czynem tym działał na szkodę Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...), wartość szkody wynosi 2191,50 złotych

tj. o czyn z art. 52 pkt 5 Ustawy z dnia 13 października 1995r. Prawo łowieckie

w dniu 15 stycznia 2012r. wykonując polowanie na terenie obwodu łowieckiego polnego nr (...)w Gminie B., posiadając upoważnienie do odstrzału jednej sztuki jelenia – łani, bez wpisania się do książki ewidencji pobytu myśliwych na polowaniu indywidualnym, pozyskał przy użyciu myśliwskiej broni palnej dwie sztuki jelenia – łani, czynem tym działał na szkodę Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...), wartość szkody wynosi 1003,00 złotych

tj. o czyn z art. 53 pkt 4 Ustawy z dnia 13 października 1995r. Prawo łowieckie

Sąd Rejonowy w Lubaniu wyrokiem z dnia 20 czerwca 2013r. w sprawie sygn. akt IIK 507/12:

ustalił, iż oskarżony T. D. dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt. I części wstępnej stanowiącego występ z art. 52 pkt. 5 Ustawy Prawo łowieckie oraz w pkt. II części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż ten czyn stanowi występ z art. 52 pkt 6 Ustawy Prawo łowieckie, ustalając jednocześnie, iż stopień winy i społecznej szkodliwości czynu nie jest znaczny na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk i art. 67 § 1 kk warunkowo umorzył postępowanie na okres próby wynoszący 2 lata,

na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 46 § 2 kk zasądził od oskarżonego T. D. na rzecz pokrzywdzonego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...) kwotę 3.194,50 zł. tytułem nawiązki płatne po uprawomocnieniu się wyroku,

na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania i na podstawie art. 17 ustęp 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych nie wymierzył mu opłaty.

Apelację od całości powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego i zarzucił:

naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 6 kpk w zw. z art. 40 § 1 pkt 1 kpk w zw. z art. 47 kpk poprzez oparcie rozstrzygnięcia na materiale dowodowym zgromadzonym przez strażników Państwowej Straży (...) we W., którzy jako przedstawiciele pokrzywdzonego podlegali wyłączeniu

a ponadto

w zakresie punktu I części dyspozytywnej:

co do czynu wyczerpującego znamiona art. 52 pkt 5 Prawa łowieckiego:

- błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia poprzez przyjęcie, że na oskarżonym jako Prezesie Koła (...) w L. ciążył obowiązek zapobieżenia przekroczeniu zatwierdzonego planu łowieckiego oraz stwierdzenie, że oskarżony świadomie dopuścił się czynu polegającego na dopuszczeniu do przekroczenia planu pozyskania saren o 11 sztuk, podczas gdy oskarżony dopełnił wszelkiej staranności, aby zapobiec przekroczeniu planu, które ostatecznie dotyczyło tylko jednej sztuki sarny,

- obrazy przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 413 § 2 pkt 1 kpk w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 kpk poprzez sprzeczność rozstrzygnięcia z treścią pisemnego uzasadnienia polegającą na stwierdzeniu w sentencji, że czyn oskarżonego odpowiadał opisowi pkt I części wstępnej, z której wynika, że miał dopuścić do przekroczenia planu pozyskania saren o 11 sztuk, przy jednoczesnym wyjaśnieniu w pisemnym uzasadnieniu, że w świetle aktualnych i przyjętych za podstawę orzeczenia przepisów, przekroczenie to dotyczyło tylko jednej sztuki,

co do czynu wyczerpującego znamiona art. 52 pkt 5 Prawa łowieckiego – błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia poprzez przyjęcie, że oskarżony działał ze świadomością bezprawności swojego postępowania.

w zakresie punktu II części dyspozytywnej wyroku – naruszenia prawa materialnego, a to art. 46 § 2 kk poprzez nałożenie na oskarżonego obowiązku uiszczenia na rzecz pokrzywdzonego nawiązki w kwocie odpowiadającej wartości tusz 11 sztuk saren i jednej łani, podczas gdy oskarżonemu przypisano czyn z art. 52 pkt 5 Prawa łowieckiego, który ma charakter formalny, a co za tym idzie – nie ma w tym zakresie ani szkody, ani pokrzywdzonego, zaś samo przekroczenie planu przez polujących miało dotyczyć tylko jednej sztuki sarny, a osobno później osobiście przez oskarżonego – jednej łani.

Wskazując na powyższe obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez

uniewinnienie oskarżonego i zasądzenie na jego rzecz kosztów obrony według norm prawem przypisanych.

W „odpowiedzi na apelację” pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o nieuwzględnienie podniesionych zarzutów i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Jako oczywiście niezasadny Sąd Okręgowy ocenił pierwszy z podniesionych w apelacji obrońcy zarzut; materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania przygotowawczego przez strażników Państwowej Straży (...) we W. mógł stanowić podstawę dokonywanych w toku postępowania sądowego ustaleń faktycznych. Prawo do prowadzenia postępowania przygotowawczego przez Państwową Straż (...) wynika z przepisów ustawy z dnia 13.X.1995r. Prawo łowieckie (art. 39 ustawy). Postępowanie przygotowawcze w przedmiotowej sprawie prowadzone było w sposób zgodny ze wskazaną ustawą i brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania słuszności twierdzenia zawartego w apelacji obrońcy, iż skoro czynności dochodzenia prowadzone były przez strażników łowieckich, działających w imieniu pokrzywdzonego, to – tym samym – „doszło do niedopuszczalnej konfuzji ról procesowych”.

Sąd Okręgowy w pełni akceptuje argumentację zawartą w „Odpowiedzi na apelację” przedstawioną przez oskarżyciela posiłkowego, celnie wytykającą wady rozumowania obrońcy w zakresie kwestii wyłączenia od udziału w sprawie jednostki organizacyjnej prowadzącej czynności w stadium postępowania przygotowawczego. Rację ma oskarżyciel posiłkowy podnosząc, iż ewentualne powody wyłączenia od udziału w sprawie dotyczyć mogą konkretnej osoby, a nie jednostki organizacyjnej, a takiej osoby obrońca nie wskazał.

Strażnicy Państwowej Straży (...) zgodnie z przepisem art. 39 cyt. wyżej ustawy prowadzili w przedmiotowej sprawie dochodzenie, mieli uprawnienia do samodzielnego wniesienia do sądu aktu oskarżenia, mieli prawo – wobec wniesienia aktu oskarżenia przez prokuratora – występować w sądzie w charakterze strony, tj. oskarżyciela posiłkowego.

Dokonując oceny przeprowadzonych w toku rozprawy głównej dowodów Sąd Rejonowy ustalił, iż oskarżony T. D. był prowadzącym, obok łowczego J. B. w dniach 12-14 stycznia 2012r. polowanie dewizowe dla myśliwych z Norwegii na terenie obwodu łowieckiego nr (...) w Gminie B., a zły stan zdrowia J. B. skutkowało, iż odprawy z myśliwymi dokonywał T. D., był on głównym prowadzącym to polowanie. Sąd Rejonowy ustalił również, iż T. D. nie poinformował myśliwych o pozyskaniu ustalonej ilości saren i tym samym umożliwił im pozyskanie w ostatnim dniu polowania 11 sztuk saren ponad plan, a następnie zdał zwierzynę w punkcie skupu na inne koło łowieckie, czym działał na szkodę Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...) wyrządzając szkodę 2191,50 zł. Takie działanie oskarżonego zakwalifikowane zostało jako wyczerpujące znamiona przestępstwa z art. 52 pkt 5 ustawy Prawo łowieckie.

Sąd Rejonowy ustalił także, iż T. D. w dniu 15.I.2012r. w trakcie polowania indywidualnego strzelił dwie łanie jelenia, mimo, iż posiadał prawo do odstrzału jednej łani, a na posiadanym zezwoleniu dopisał „prawo” do pozyskania jeszcze jednej łani, czym wyrządził szkodę Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Wojewodę (...) w wysokości 1003 zł., a czyn ten zakwalifikował z art. 52 pkt 6 ustawy Prawo łowieckie.

Obrońca oskarżonego zakwestionował w apelacji prawidłowość powyższych ustaleń, jednakże przytoczone argumenty nie są przekonujące.

Sąd odwoławczy w składzie rozpoznającym apelację generalnie nie kwestionuje prawidłowości ustaleń Sądu I instancji, które przesądziły o zakwalifikowaniu w wyroku działań oskarżonego T. D., jako wyczerpujących znamiona art. 52 pkt 5 i 52 pkt 6 ustawy Prawo łowieckie. Uzasadnienie Sądu Rejonowego przekonująco tłumaczy te ustalenia w kontekście przeprowadzonych i swobodnie ocenionych dowodów, jednakże w uzasadnieniu tym brak jakichkolwiek rozważań, argumentów przesądzających o wysokości ustalonej w wyroku działaniem oskarżonego szkody a – w konsekwencji – wysokości zasądzonej od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...) kwoty 3.194,50 zł. orzeczonej „tytułem nawiązki” na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 46 § 2 kk.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy warunkowo umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego T. D..

Wyrok warunkowo umarzający postępowanie nie jest wyrokiem skazującym, a zatem Sąd Rejonowy nieprawidłowo w pkt. II części dyspozytywnej powołał przepis art. 46 § 2 kk, jako podstawę prawną zasądzoną od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego nawiązki (za doznaną krzywdę?).

Zgodnie z przepisem art. 67 § 3 kk – także powołanym w pkt. II części dyspozytywnej wyroku Sądu Rejonowego – sąd warunkowo umarzając postępowanie karne zobowiązuje sprawcę do naprawienia szkody w całości lub części. Wysokość szkody spowodowanej przestępczym działaniem sprawcy powinna być zatem ustalona w sposób umożliwiający jej skontrolowanie, sąd winien ustalić, czy szkoda nie została już naprawiona w całości lub w części przed wydaniem orzeczenia.

Sąd Rejonowy nie dokonał żadnych ustaleń, z których wynikałoby czy w czasie orzekania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym istniała szkoda w mieniu Skarbu Państwa wynikła z postępowania oskarżonego, nie ustalił i nie ocenił zasad obowiązujących w sytuacji bezprawnego pozyskania zwierzyny a wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21.VI.2005r. w sprawie zwierzyny bezprawnie pozyskanej (Dz.U. z 29.VI.2005r.), w którym określona jest wysokość ekwiwalentu za poszczególne rodzaje bezprawnie pozyskanej zwierzyny.

Wątpliwości budzi wysokość ustalonej przez Sąd Rejonowy szkody spowodowanej działaniem oskarżonego zważywszy, iż w postanowieniach o przedstawieniu zarzutu różnie określana była wysokość szkody. O ile w odniesieniu do przypisanego oskarżonemu czynu z art. 52 ust. 5 ustawy Prawo łowieckie wysokość przyjętej w wyroku „szkody” 2.191,50 zł. wynika z sumy kwot wskazanych w dowodach „magazyn przyjmie” na k. 17-19, to z dowodów zgromadzonych w sprawie nie wynika „szkoda” w wysokości 1003 zł. spowodowana działaniem oskarżonego wyczerpującym znamiona przypisanego mu czynu z art. 52 ust. 6 ustawy Prawo łowieckie.

Rzetelne ustalenie czy w wyniku działania oskarżonego spowodowana została szkoda, w jakiej wysokości, czy szkoda nie została naprawiona w całości lub w części, czy obowiązek uiszczenia ekwiwalentu za bezprawnie pozyskaną zwierzynę niweluje szkodę, czy obowiązek taki oskarżony zrealizował, dokonane winno być w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Ustalenie tych okoliczności mogło mieć wpływ na treść (opis) przypisanych oskarżonemu w wyroku występków, zatem koniecznym było uchylenie całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy może w szerokim zakresie poprzestać na ujawnieniu przeprowadzonych dowodów, natomiast winien przeprowadzić dowody umożliwiające przesądzenie czy i w jakiej wysokości do naprawienia szkody zobowiązany jest oskarżony T. D..

ah